

Załącznik
do Uchwały Nr IV/22/11
Rady Powiatu Jeleniogórskiego
z dnia 31 stycznia 2011 r.

POWIAT JELENIOGÓRSKI

**POWIATOWA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH na lata 2011 – 2014**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Analiza dotychczasowych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	5
Spółeczna charaterystyka powiatu jeleniogórskiego. Problemy społeczne. Określenie misji i wizji	8
Analiza SWOT	15
Określenie celów strategicznych i operacyjnych	18

WSTĘP

Problem społeczny występuje wtedy, gdy rzeczywistość społeczna odbiega od swojego stanu akceptowalnej przez społeczeństwo normalności. Mianem problemu społecznego, określa się zjawisko niekorzystne dla społeczności, w której występuje, oceniane przez tę zbiorowość jako zagrażające, niebezpieczne, konieczne do wyeliminowania.

W związku z powyższym stwierdzenie problemu społecznego wymaga przyjęcia pewnych ustalonych standardów oceny i polega na wskazaniu zjawisk społecznych, które tych standardów nie spełniają. Przyczyny tych zjawisk związane są z brakiem zaspokojenia potrzeb osób, rodzin lub społeczności. Rozwiązywanie problemów społecznych powinno prowadzić do zaistnienia warunków umożliwiających poprawienie poziomu zaspokojenia tych potrzeb.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to wzory interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany niekorzystnych zjawisk. Mówiąc o powiatowej strategii należy mieć na myśli w szczególności działania instytucji pomocy społecznej podejmowane w celu poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Istotne jest, aby strategia nie była zbiorem intencji lecz koncepcją i planem działania o walorach wykonalności. Konstrukcja strategii wymaga, w związku z tym, określenia celów strategicznych (głównych) oraz składających się na nie celów operacyjnych (cząstkowych).

Konieczność opracowania Strategii wynika z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 175 z 2009 r., poz. 1362, z późn.zm.), która w art. 19 określa, iż do zadań własnych powiatu należy m.in. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W związku z zawarciem w „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego” na lata 2006-2014 szczegółowego wykazu zadań strategicznych obejmujących problemy społeczne z zakresu edukacji, ochrony zdrowia, zatrudnienia, w tym aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, bezpieczeństwa publicznego, niniejsza strategia koncentruje się na problemach społecznych, których rozwiązywanie tradycyjnie należy do sfery pomocy społecznej.

Podstawowe dokumenty programowe wyznaczające kierunek działań to:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego – aktualizacja na lata 2006 – 2014
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Określenie zadań i celów strategicznych polityki społecznej Powiatu na lata 2011-2014 wymaga przeglądu przeprowadzonych działań oraz realizacji celów wynikających z dotychczasowej strategii.

Uchwalona przez Radę Powiatu Jeleniogórskiego w 2007 roku *Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2010* wyznaczyła 4 cele strategiczne, których realizacja miała przyczynić się do poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin, a także do poprawy infrastruktury społecznej funkcjonującej na terenie Powiatu Jeleniogórskiego. Na każdy cel strategiczny składało się kilka celów operacyjnych, których część realizowana była w określonych ramach czasowych, natomiast realizacja pozostałych miała charakter ciągły.

Cel strategiczny 1:

Usprawnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców.

Ustawa o pomocy społecznej daje dwa podstawowe instrumenty zapewnienia opieki dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców.

Pierwszy z nich to system rodzinnej opieki zastępczej. Według danych z listopada 2010 r. w powiecie jeleniogórskim funkcjonowało 97 rodzin zastępczych. W głównej mierze były to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (80 rodzin). Pozostałe typy rodzin zastępczych to rodziny niespokrewnione z dzieckiem (12 rodzin) oraz rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem (5 rodzin, w tym jedna pełniąca rolę pogotowia rodzinnego). Sąd Rodzinny, w większości przypadków, ustanawia rodzicami zastępczymi najbliższych członków rodziny – dziadków lub starsze rodzeństwo. W przypadku, kiedy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej ubiegają się osoby niespokrewnione z dzieckiem, muszą one spełnić dodatkowy warunek tzn. odbyć odpowiednie szkolenie oraz uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze prowadziło szkolenia dla kandydatów dla rodziców zastępczych w systemie PRIDE, zatwierdzonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Do 2007 r. szkolenia były prowadzone przez pracowników Centrum, posiadających odpowiednie uprawnienia trenerskie programu

PRIDE. W latach 2008 – 2009 szkoleń nie prowadzono z uwagi na brak trenera. W roku 2010 ponownie podjęto przez PCPR organizację szkoleń PRIDE.

W 2009 roku podjęto również organizację szkoleń dla funkcjonujących już rodzin zastępczych, mających na celu podniesienie i rozwój kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Cykl szkoleń kontynuowany był w roku 2010.

W okresie wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007 -2010 w powiecie jeleniogórskim zawiązano 4 zawodowe, niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze, w tym jedną pełniącą rolę pogotowia rodzinnego.

Drugim instrumentem zapewnienia opieki dla dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców jest organizacja instytucjonalnych form wsparcia w tym zakresie. Na terenie Powiatu Jeleniogórskiego funkcjonuje Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie. Placówka ta może zapewnić opiekę dla 48 dzieci. Dom Dziecka spełnia wszystkie standardy, jakie wymagane są od placówek opiekuńczo-wychowawczych przez przepisy ustawy o pomocy społecznej i w związku z tym uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności – stały wpis do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego.

Cel strategiczny 2:

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

Zgodnie ze Strategią na lata 2007 – 2010 opracowano i wdrożono „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2006 – 2008” oraz na lata 2009 – 2011. W ramach programu osoby niepełnosprawne oraz organizacje zrzeszające te osoby miały możliwość ubiegania się o udzielenie dofinansowania na szeroko pojętą rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. Środki na ten cel pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Od roku 2007 do roku 2010 wielkość środków przekazywanych przez PFRON na rehabilitację społeczną systematycznie malała – w 2007 r. Powiat Jeleniogórski otrzymał na ten cel 922 807 zł, w kolejnych latach były to kwoty 888 418 zł, 381 807 zł oraz wg stanu na koniec września 2010 r. - 267 855 zł. Wiązało się to z realizacją wniosków o dofinansowanie na mniejszym poziomie niż w latach poprzednich.

W 2010 r. rozpoczęto realizację projektu systemowego pt. „Stawiam na aktywność”, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem Projektu jest zwiększenie potencjału i aktywności społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych

w powiecie jeleniogórskim, przy zastosowaniu instrumentów aktywnej integracji. W pierwszym roku funkcjonowania projektu jego uczestnicy – 40 osób – wzięli udział w warsztatach, mających na celu wsparcie, w formach grupowej i indywidualnej, w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności zawodowych umożliwiających powrót do życia społecznego, oraz kursach i szkoleniach zawodowych podnoszących kwalifikacje. Beneficjenci projektu wzięli również udział w turnusach rehabilitacyjnych.

Cel strategiczny 3:

Osiągnięcie standardu przez domy pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej oraz przepisy wykonawcze do niej wyznaczyły standardy, których spełnienie wymagane jest do uzyskania przez domy pomocy społecznej zezwolenia na prowadzenie działalności – wpisu do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. Standardy dotyczą zarówno infrastruktury i wyposażenia domów, jak i wskaźników zatrudnienia pracowników socjalnych i pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego na jednego mieszkańca domu. Do roku 2009 wszystkie DPS w powiecie jeleniogórskim osiągnęły wymagany standard i zostały wpisane do rejestru Wojewody Dolnośląskiego.

Cel strategiczny 4:

Zapewnienie kompetentnego poradnictwa i pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.

Strategia na lata 2007-2010 przewidywała utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej lub zlecenie prowadzenia ośrodka innemu podmiotowi. W roku 2008 Powiat Jeleniogórski zawarł porozumienie z Miastem Jelenia Góra, na mocy którego mieszkańcy powiatu w sytuacji kryzysu mogą bezpłatnie korzystać z pomocy specjalistów zatrudnionych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze (m.in. psychoterapeuta, psycholog, terapeuta rodzinny, radca prawny, pracownik socjalny, lekarz psychiatra).

W maju 2010 z inicjatywy dyrektora PCPR w Jeleniej Górze zorganizowano spotkanie kierowników ośrodków pomocy społecznej z dyrektorem OIK, w trakcie którego ustalono zasady współpracy i wymiany informacji pomiędzy OPS z terenu powiatu, PCPR i Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, w celu udzielenia skutecznej pomocy osobom potrzebującym, z uwzględnieniem i przy zachowaniu kompetencji poszczególnych instytucji.

SPOŁECZNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO. PROBLEMY SPOŁECZNE. OKREŚLENIE MISJI I WIZJI.

Powiat Jeleniogórski położony jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Obejmuje obszar o powierzchni ponad 600 km², którą stanowi 5 gmin wiejskich: Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn i Stara Kamienica oraz 4 gminy miejskie: Karpacz, Kowary, Szklarska Poręba i Piechowice. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec roku 2009 sytuacja demograficzna powiatu przedstawiała się następująco:

liczba ludności ogółem	-	63 814
w tym dzieci w wieku 0 – 14 lat	-	9 316
osoby w wieku poprodukcyjnym	-	9 509

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002 r. wynika że liczba osób niepełnosprawnych w powiecie jeleniogórskim wynosi 10 049 osób. Powyższe dane wskazują że niepełnosprawność jest istotnym problemem. Dane ze spisu powszechnego GUS podają liczbę osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 15 roku życia, co stanowi prawie 16% ogółu mieszkańców powiatu. Ponad połowa osób niepełnosprawnych mieszka na wsi.

Z analizy danych uzyskanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w trakcie przyjmowania wniosków, składanych przez osoby niepełnosprawne, o dofinansowanie różnych form rehabilitacji społecznej wynika, że dominującymi rodzajami dysfunkcji są niepełnosprawność ruchowa o podłożu ortopedycznym i neurologicznym oraz dysfunkcje narządów wzroku i słuchu. 15% wniosków złożonych zostało przez osoby, których dochód (lub dochód na osobę w rodzinie) nie przekraczał kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej, ustalonych przez ustawę o pomocy społecznej tj. 477 zł w przypadku osób samotnych, 351 zł na osobę w przypadku rodzin. Ok. 40% osób niepełnosprawnych ubiegających się o środki PFRON to osoby samotne. Prawie 50% wnioskodawców to osoby w wieku powyżej 60 roku życia, ponad 25% to osoby w wieku 36 – 60 lat, 13% - w wieku 19 – 35 lat, prawie 12% to dzieci i młodzież do 18 roku życia.

Liczba wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych utrzymuje się na stałym poziomie – w roku 2007 – 1131, 2008 –

1290, 2009 – 1205, trzy kwartały roku 2010 – 972 wnioski. Z uwagi na malejące z roku na rok środki PFRON przeznaczone na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych, maleje liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie – w roku 2007 – 1048, 2008 – 1070, 2009 – 573 i trzy kwartały 2010 – 380 wniosków.

W latach 2007 – 2010 zauważalnie zmniejszyła się liczba dzieci pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodziców i wymagających zapewnienia tej opieki w ramach systemu rodzinnej opieki zastępczej lub instytucjonalnych form wsparcia zapewnianych przez placówki opiekuńczo-wychowawcze. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych:

rok	liczba dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczonych w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie w roku:	liczba dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczonych w innych placówkach opiek.-wychow. w roku:
2007	14	23
2008	14	15
2009	14	14
2010 (3 kwartały)	4	6

Dane powyższe dotyczą liczby nowoprzyjętych dzieci z powiatu jeleniogórskiego do placówek w poszczególnych latach. Łączna liczba dzieci korzystających z opieki Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie (w tym dzieci z innych powiatów) kształtowała się w omawianym okresie na stałym poziomie (56 dzieci w 2007 roku, 54 w 2010 roku), natomiast liczba dzieci z powiatu jeleniogórskiego korzystających z opieki placówek opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem jeleniogórskim również systematycznie malała (31 dzieci w roku 2007, 16 dzieci w roku 2010). Wynika to głównie z dwóch przyczyn – część osób przebywających w tych placówkach usamodzielniała się i opuściła je, a w związku z mniejszą liczbą dzieci kierowanych do placówek i zaspokojeniu potrzeb powiatu w tym względzie przez Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze kierowało mniej dzieci do placówek poza powiatem. Najczęściej, w takich przypadkach, dzieci kierowano do Pogotowia Opiekuńczego w Jeleniej Górze (placówka interwencyjna).

Dane dotyczące dzieci przyjętych do rodzin zastępczych:

rok	liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
2007	29
2008	20
2009	17
2010 (3 kwartały)	12

Podobnie, jak w przypadku placówek opiekuńczo-wychowawczych, również spadła liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych mieszkających w powiecie jeleniogórskim (29 w roku 2007, 12 w pierwszych trzech kwartałach 2010 r.)

Spadła również liczba przypadków pozostawienia przez matki (mieszkanek powiatu jeleniogórskiego) dzieci w szpitalu bezpośrednio po urodzeniu.

rok	liczba dzieci pozostawionych w szpitalu po urodzeniu
2007	3
2008	5
2009	3
2010 (3 kwartały)	0

W takich przypadkach dzieci umieszczane są w Domu Dziecka „Nadzieja” w Jeleniej Górze, gdzie wdrażana jest procedura adopcyjna.

Pomimo wskazanych wyżej tendencji spadkowych, nadal ponad 220 dzieci w powiecie jeleniogórskim przebywa poza rodziną naturalną - w rodzinach zastępczych (156) i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (70). Konieczność zapewnienia opieki dzieciom, które są całkowicie lub częściowo pozbawione opieki rodziców nadal pozostaje jednym z głównych zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej. Dlatego też ważne jest zapewnienie warunków umożliwiających zapewnienie tej opieki – zarówno poprzez promowanie i wspieranie rodzicielstwa zastępczego, a zwłaszcza, w zakresie większym niż dotychczas, tworzenie rodzin niespokrewnionych z dzieckiem, jak również zapewnienie poprawnego funkcjonowania pomocy instytucjonalnej poprzez utrzymanie określonych przepisami prawa standardów Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie.

Projektowane nowe rozwiązania prawne – rządowy projekt ustawy o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej (pierwsze czytanie projektu we wrześniu 2010 r., w listopadzie 2010 prace w komisjach sejmowych) zakłada dość istotne zmiany w systemie opieki. Zgodnie z przyjętymi założeniami podstawową i preferowaną formą opieki będą rodziny zastępcze – zawodowe, niezawodowe (w obecnym stanie prawnym są to rodziny niespokrewnione z dzieckiem) oraz spokrewnione z dzieckiem (tylko najbliżsi krewni – dziadkowie lub rodzeństwo). Opieka nad ostatnią kategorią rodzin przejdzie do kompetencji gmin. Rolą powiatu będzie organizacja opieki w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych. Przewiduje się również zmianę standardów placówek opiekuńczo-wychowawczych – w domach dziecka będzie mogło przebywać do 14 wychowanków.

W przypadku przyjęcia nowych rozwiązań konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do dostosowania pod względem organizacyjnym Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie do obowiązujących wymagań, tak aby jak najefektywniej wykorzystać posiadany potencjał – zarówno infrastrukturę jak i wykształconą kadrę. Drugim istotnym działaniem powinno być zapewnienie korzystnych warunków do rozwoju rodzicielstwa zastępczego zawodowego i niezawodowego – poprzez promocję tej formy opieki, organizację szkoleń oraz wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu ich roli.

Niezależnie od tego, czy planowane zmiany wejdą w życie, zwiększenie udziału zastępczej opieki rodzinnej w systemie opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców powinno być traktowane priorytetowo. Ta forma opieki to najbardziej korzystny sposób zaspokajania potrzeb bytowych i emocjonalnych dzieci.

Kolejną grupą osób wymagających wsparcia są osoby, które ze względu na swój wiek lub stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku lokalnym. Rodzina często nie jest w stanie zapewnić właściwej opieki, a możliwe do zaoferowania przez gminę usługi opiekuńcze są dla tych osób niewystarczające i nie w pełni zabezpieczają ich potrzeby. Rozwiązaniem, w takich przypadkach, może być umieszczenie osoby wymagającej wsparcia w domu pomocy społecznej. Na terenie Powiatu Jeleniogórskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej:

DPS	Profil	Liczba miejsc
Kowary	Dla przewlekle somatycznie chorych (kobiety)	56
Sosnówka	Dla osób starszych (kobiety i mężczyźni)	60
Janowice Wielkie	Dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni)	91
Miłków	Dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni)	102
Szklarska Poręba	Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (dziewczęta)	60

Domy Pomocy Społecznej w Kowarach, Sosnówce, Janowicach Wielkich i Miłkowie są samodzielnymi jednostkami organizacyjnymi Powiatu Jeleniogórskiego. Dom w Szklarskiej Porębie prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N.M.P. na zlecenie Powiatu Jeleniogórskiego zgodnie z umową zawartą w dniu 5 stycznia 2009 r. przez Powiat i Zgromadzenie. Realizacja umowy przewidziana jest do końca 2013 r.

Wszystkie domy pomocy społecznej na terenie Powiatu Jeleniogórskiego spełniają standardy wyznaczone przez przepisy ustawy o pomocy społecznej. Osoby wymagające wsparcia kierowane są do DPS przez gminę, która ponosi też koszty pobytu swoich mieszkańców. Pobyt osób, które zostały umieszczone w DPS przed rokiem 2004, finansowany jest z budżetu państwa.

Największe zapotrzebowanie na miejsca dotyczy domów pomocy społecznej dla osób starszych oraz przewlekle somatycznie chorych, do których to domów utworzono listy osób oczekujących na miejsce. Pewnym problemem jest sytuacja, gdy osoba posiadająca decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i wpisana na listę osób oczekujących, nie może zostać umieszczona w DPS, z uwagi na brak możliwości finansowania przez właściwą gminę jej pobytu.

Powiat Jeleniogórski znajduje się w korzystnej sytuacji, posiadając bazę domów pomocy społecznej zabezpieczającą większość potrzeb mieszkańców w tym względzie. Najistotniejszym zadaniem jest utrzymanie standardów określonych przez ustawę o pomocy społecznej i przepisy wykonawcze do ustawy, tak aby nadal optymalnie wykorzystywać posiadaną bazę.

Osobną grupą wymagającą wsparcia są osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, spowodowanej nagłym wydarzeniem. Zaliczyć do tej grupy należy także osoby, które doświadczyły przemocy, w tym również przemocy w rodzinie. Na mocy porozumienia

między Powiatem Jeleniogórskim a Miastem Jelenia Góra działania z zakresu interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu prowadzone są przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze. Ośrodek nie dysponuje miejscami tymczasowego pobytu. Osoby, które znalazły się w sytuacji kryzysowej najczęściej korzystają z pomocy psychologiczno-terapeutycznej, pedagogicznej oraz prawnej.

W 2009 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił wsparcia dla 436 mieszkańców Powiatu Jeleniogórskiego, w pierwszym półroczu 2010 r. z usług OIK skorzystały 254 osoby. Najczęstsze przyczyny zgłaszania się do Ośrodka to kryzys w rodzinie, problemy opiekuńczo-wychowawcze, problemy związane z uzależnieniami oraz inne sytuacje kryzysowe.

Na podstawie analizy powyższych danych sformułowano misję i wizję Powiatu Jeleniogórskiego dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych w zakresie pomocy społecznej:

MISJA: Poprawa jakości życia następujących grup społecznych:

- 1) dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców,
- 2) osoby niepełnosprawne,
- 3) osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, wymagające wsparcia w formie powiatowej opieki instytucjonalnej,
- 4) osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie.

WIZJA

1. Sprawnie będzie działał system opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców, zwiększy się rola opieki pozainstytucjonalnej, usługi placówki opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie Powiatu zachowają osiągnięty standard.
2. Nastąpi poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.
3. Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub

niepełnosprawności będą miały zapewnione wsparcie przez domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu. Usługi świadczone przez Domy zachowają osiągnięty standard.

4. Osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej uzyskują pomoc pozwalającą na złagodzenie lub wyeliminowanie skutków zdarzenia powodującego kryzys.

ANALIZA SWOT

SWOT - akronim utworzony od słów **S**trengths (mocne strony), **W**eaknesses (słabe strony), **O**pportunities (szanse) i **T**hreats (zagrożenia) - jest jedną z podstawowych metod stosowanych w planowaniu strategicznym. Polega ona na analizie z jednej strony zasobów, a z drugiej wpływów otoczenia. Porównanie mocnych i słabych stron ma na celu szukanie potencjalnej przewagi strategicznej. Pozwoli to na wyznaczenie celów realnych, których realizacja będzie wykonalna i przyczyni się do sukcesu strategii.

Poniższe tabele przedstawiają analizę SWOT w obszarach działań dotyczących wyodrębnionych wyżej grup społecznych.

1. Dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców.

mocne strony S	słabe strony W
<ul style="list-style-type: none">- własna placówka opiekuńczo-wychowawcza- placówka spełnia standardy i ma stały wpis do rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę- na terenie Powiatu funkcjonuje pogotowie rodzinne- uporządkowany system wsparcia finansowego rodzin zastępczych	<ul style="list-style-type: none">- niewielka liczba rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem i rodzin zastępczych zawodowych- brak etatu psychologa
szanse O	zagrożenia T
<ul style="list-style-type: none">- 2 pracowników Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie uzyska uprawnienia do prowadzenia szkoleń PRIDE- możliwość przyjmowania dzieci do placówek w innych powiatach (głównie Jelenia Góra)	<ul style="list-style-type: none">- niewielka liczba kandydatów na rodziny zastępcze niespokrewnione z dziećmi- kierowanie przez Sąd dzieci i młodzież z zaburzeniami zachowania do placówki opiekuńczo-wychowawczej

2. Osoby niepełnosprawne.

mocne strony S	słabe strony W
<ul style="list-style-type: none"> - budynek w którym znajduje się PCPR jest pozbawiony barier i dostępny dla osób niepełnosprawnych - informacje i druki wniosków o udzielenie dofinansowań dla osób niepełnosprawnych dostępne są na stronie internetowej PCPR - doświadczenie kadry PCPR w pozyskiwaniu środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego na działania na rzecz osób niepełnosprawnych - zatrudnianie przez PCPR doradcy ds. osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> - brak etatu psychologa
szanse O	zagrożenia T
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego - dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych - możliwość udziału mieszkańców Powiatu w Warsztatach Terapii Zajęciowej na terenie Jeleniej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczne zmniejszanie przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wysokości środków finansowych na rehabilitację społeczną

3. Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, wymagające wsparcia w formie powiatowej opieki instytucjonalnej.

mocne strony S	słabe strony W
<ul style="list-style-type: none"> - 5 domów pomocy społecznej o różnych profilach na terenie Powiatu - wszystkie DPS-y spełniają wymagane standardy świadczonych usług i mają stały wpis do rejestru DPS prowadzonego przez Wojewodę - wykwalifikowana kadra - bardzo dobra współpraca z gminami w zakresie kierowania osób wymagających wsparcia do DPS 	<ul style="list-style-type: none"> - brak domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych - niskie płace w DPS
szanse O	zagrożenia T
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość współpracy z wolontariuszami - możliwość pozyskania środków zewnętrznych (m.in. PFRON, środki unijne) 	<ul style="list-style-type: none"> - odpływ kadry specjalistycznej i niespełnianie w związku z tym standardów dotyczących zatrudnienia - brak środków finansowych w gminach na kierowanie do DPS nowych mieszkańców - brak środków na wkład własny przy realizacji programów i pozyskiwaniu dotacji

4. Osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie.

mocne strony S	słabe strony W
<ul style="list-style-type: none">- porozumienie z Miastem Jelenia Góra w sprawie świadczenia przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze usług dla mieszkańców Powiatu- dobra dostępność OIK w Jeleniej Górze dla mieszkańców Powiatu	<ul style="list-style-type: none">- brak ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie
szanse O	zagrożenia T
<ul style="list-style-type: none">- możliwość zlecenia prowadzenia ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie lub współfinansowania proporcjonalnie do liczby osób korzystających – mieszkańców Powiatu	<ul style="list-style-type: none">- brak środków finansowych na utworzenie ośrodka wsparcia

OKREŚLENIE CELÓW STRATEGICZNYCH I OPERACYJNYCH

Wyznaczanie celów będzie skuteczną metodą realizacji strategii, jeśli zostanie spełnionych kilka podstawowych warunków. Warunki te nazwano, od pierwszych liter, zasadą SMART. Cele muszą być:

- Skonkretyzowane
- Mierzalne
- Akceptowalne
- Realne
- Terminowe

Cel strategiczny 1:

Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców.

cel operacyjny	termin	miernik
organizowanie szkoleń PRIDE dla kandydatów na rodziców zastępczych	ciągły	liczba osób przeszkolonych
pozyskiwanie rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem	ciągły (wg potrzeb)	liczba rodzin
tworzenie rodzin zawodowych	ciągły (wg potrzeb)	liczba rodzin
organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych	1 raz w roku	liczba przeszkolonych osób
utrzymanie standardu Domu Dziecka	ciągły	zezwolenie – wpis do rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę
ponoszenie kosztów odpłatności za pobyt dzieci w placówkach poza Powiatem Jeleniogórskim	ciągły	liczba porozumień
współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym	ciągły	liczba adopcji

Cel strategiczny 2:

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

cel operacyjny	termin	miernik
Opracowanie i wdrożenie <i>Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012 – 2014</i>	2012	
ze szczególnym uwzględnieniem:		
- udzielania dofinansowania ze środków PFRON osobom fizycznym	ciągły	liczba dofinansowań
- udzielania dofinansowania ze środków PFRON podmiotom prawnym na działania integracyjne	ciągły	liczba dofinansowań
udzielanie wsparcia dot. doradztwa w zakresie rehabilitacji społecznej	ciągły	liczba beneficjentów
realizacja projektów z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego	2011-2013	liczba uczestników

Cel strategiczny 3:

Zapewnienie wsparcia osobom wymagającym całodobowej opieki przez domy pomocy społecznej

cel operacyjny	termin	miernik
umieszczanie osób skierowanych przez gminy w domach pomocy społecznej	ciągły	liczba osób umieszczonych
utrzymanie osiągniętego standardu bazy i infrastruktury domów pomocy społecznej	ciągły	zezwolenie – wpis do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę
utrzymanie wskaźnika zatrudnienia zgodnego z wymaganym standardem	ciągły	zezwolenie – wpis do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę
Pozyskiwanie środków zewnętrznych	wg potrzeb i możliwości	ilość pozyskanych środków

Cel strategiczny 4:

Zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie

cel operacyjny	termin	miernik
opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	do 2014	
utworzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	do 2014	uruchomienie ośrodka
podpisanie porozumień z Miastem Jelenia Góra w sprawie finansowania interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Jeleniogórskiego	2011, 2012, 2013, 2014	porozumienie
współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, Sądem, Policją, OIK w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	ciągły	ilość spraw

Koordynatorem i głównym realizatorem Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011 – 2014 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. W celu realizacji poszczególnych celów operacyjnych Centrum będzie współpracowało z:

- organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz niepełnosprawności
- Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych
- Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- gminami i działającymi w nich ośrodkami pomocy społecznej
- innymi powiatami i powiatowymi centrami pomocy rodzinie
- domami pomocy społecznej
- Domem Dziecka w Szklarskiej Porębie
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze
- Sądem Rodzinnym
- Policją
- szkołami

- Powiatowym Urzędem Pracy w Jeleniej Górze
- Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu
- Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej we Wrocławiu
- Wydziałem Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu